

nek az eldöntésénél érzelmi szempontok mellett józan reálpolitikai és kalkulációs érveknek kell érvényesülniök.

Auer László.

Pénzügyi joggyakorlat.

Az új költségvetés. A szanálás periódusának lezárása óta immár a második költségvetés kerül nyilvánosságra. Az új költségvetés az állami közigazgatásban kerekén 753.4 millió pengő kiadással és 753.6 millió pengő bevétellel zárul, úgyhogy a költségvetésileg előirányzott állami felesleg 166.000 pengő.

Az állami üzemek bevételei és kiadásai pontosan egyenlően 438.7 millió pengővel irányoztattak elő. Oka ennek az egyenlőségnek az, hogy az egyes állami üzemekben mutatkozó feleslegek az illető üzemek beruházására fordítottak.

Az állami közigazgatás bevételei és kiadásai az 1926—27. évi költségvetéssel szemben kerekén 29 millió pengő emelkedést mutatnak. Az állami költségvetések tehát még mindig nem érték el azt a feltétlenül szükséges stabilitást, amidőn az állami kiadások és bevételek esztendőkön keresztül egymás között lényeges eltolódást nem mutatnak fel. Féltő, hogy a tartósan mutatózó állami feleslegek olyan kiadásokra osztóznak, amelyek a költségvetés ezen stabilizálódását gátolja.

Az állami bevételek részletezésénél természetesen a pénzügyminisztérium jelentkezik a legnagyobb tétellel, 676.4 millió pengővel. Az ezt meghaladó összegek (mintegy 76 millió pengő) tárcabevételekből alakulnak.

A pénzügyminisztérium bevételei között legelső helyen még mindig a forgalmi adók és illetékek szerepelnek 181.8 millió pengővel, majd az egyenes adók 160 millió pengővel, a dohányjüvedék 137 millió pengővel, a vámjüvedék 102 millió pengővel, a fogyasztási adók 65 millió pengővel, stb.

A pénzügyminisztérium bevételeinek részletezéséből, sajnos, még mindig nem állapítható meg az adóterhek igazságos és helyes elosztása felé történő fejlődés. A forgalmi adók és illetékek a pénzügyminisztérium bevételeinek 27.1%-át teszik ki, az egyenesadók pedig csupán 23.8%-át. Kizárólag összehasonlítás céljából jegyezzük meg azt, hogy a szanálási program szerint már az 1925/26. költségvetési év második felében az egyenesadóknak az összes bevételek 39%-át kellett volna kitenniök. Természetes azonban az, hogy maga a Népszövetség által felállított program a pénzügyminisztérium bevételeinek 27.1%-át teszi ki, az egyenesadók csupán a fejlődés irányát jelölte meg és az egyenesadóknak az összjövedelmekben történő 39%-os részesedését is nem végcélként, hanem csak a fejlődés egy állomásának tekintette.

Ehelyett ma a helyzet az, hogy immár két esztendővel a szanálási program vége után megalkotott költségvetésben sem közelíti meg az egyenesadók részesedése a szanálási programban provideált arányokat.

És a költségvetés számadatait vizsgálván, a reményünk is kevés arra, hogy az egyenesadók kimunkálásával vagy fejlesztésével bekövetkezzék az a helyzet, amidőn az adóterhek nagyobbik része nem a fogyasztás, hanem a személyenkénti jövedelem vagy vagyon arányában szedetik. Hiszen — csak példaképp — az egyenesadók bevétele a megelőző költségvetéssel szemben 3 millió pengő, a vámjüvedék pedig 35 millió pengő emelkedést mutat anélkül, hogy a vámjüvedékek emelkedésénél a

pénzügyi kormány levonná a szükséges konzekvenciákat a fogyasztási adók terheinek leszállítására vonatkozólag.

A költségvetés kiadási oldalán ismét a pénzügyminisztérium vezet: kiadásai 137 millió pengőt tesznek ki, míg utána a vallás-és közoktatásügyi minisztérium 113 millió pengővel, a honvédelmi minisztérium 103 millió pengővel, majd a belügyminisztérium 97 millió pengővel következnek.

A kiadási oldalon természetesen a legnagyobb tételt a személyi járandóságok képezik. Személyi járandóságokra az állami közigazgatás 145.5 millió pengőt költ el és ezzel a tétellel szemben csak az állami nyugdíjak tétele megdöböntő: 67.1 millió pengő. Nyugdíjakra tehát az állam csaknem fele akkora összeget költ el, mint a tényleges szolgáltatásban levő összes tisztviselőire. Es még egy adat a nyugdíjak tételére: azok összege meghaladja a fogyasztási adók egy esztendői összes bevételét.

Az állami költségvetésből azonban még egyet kell megállapítani: A szanalási program az államháztartás egyensúlyának helyreállításával kereken 400 millió aranykorona évi bevétellel számolt. Ez az összeg 464 millió pengőnek felel meg, szemben az állami költségvetés 753 millió pengős bevételi tételével. Az esetben tehát, ha a tényleges eredmények nem is haladnák meg a költségvetésben előirányzott összegeket, a költségvetési bevételek a szanalási program bevételét 62%-kal haladták meg.

Dr. Bodroghy József.

Adótartozás csödben. A németbirodalmi pénzügyi bíróság (Reichsfinanzhof) elvi jelentőségű határozatban (Reichsabgabebestimmung 46. §) foglalt állást az adóköveteléseknek a csödben való érvényesítése kérdésében. (Gr. S. 1/2 6 v. 25. Okt. 1926.) Minthogy a német adókezelési törvény ez irányban nem intézkedik, az adóhitelező állam a német csödrdtrts. 3. §-a alá eső közönséges csödhitelező; ennél fogva a követelés, mint egyéb csödbeli követelés, a bíróság által kitűzött időben, alapjára és összegére nézve, a netán igényelt külön kielégítési jog kiemelésével bejelentendő, arra való tekintet nélkül, hogy esedékes-e már, vagy sem?, sőt akkor is, ha első- vagy felsőbbfoku határozat az adó alapjára és mértékére már van, de ez nem jogerős. Eppen ebből következik, hogy ilyen, a csödnnyitás előtt kelt adóhátralék miatt a tömeggondnok ellen fizetési meghagyást kibocsátani nem lehet. Másfelől a bejelentés által nem válik az adókövetelés jogerőssé s úgy a tömeggondnokot, mint a közadóst megilleti a kifogásolási jog. Ha a csödnnyitás előtt első, vagy másodfoku határozat volt, a csödnnyitás a jogorvoslati idők folyását felfüggeszti. A bejelentett adókövetelés jogerősen megállapítottá csak akkor válik, ha a kifogásolási tárgyaláson nem kifogásoltattott, vagy a kifogás elvetetett s ennél fogva a táblás kimutatásba bevezetett. Ha a kifogást a közadós emeli, az a táblás kimutatásba való bevezetésnek s az abból folyó jogkövetelményeknek nem akadálya, azonban ez esetben a csödmegszüntetése után ez alapon a közadós ellen végrehajtást vezetni nem lehet. A táblás kimutatásba való bevezetés után a jogerősen megállapított csödtartozások sorsát osztja az adótartozás. Ha felszámolási tárgyaláson a kifogás bármely fél részéről fenn tartatik, az adókezelési eljárás szabályai szerint igénybevett jogorvoslati uton kell jogerős határozatot kieszközölni. Ez a határozat a peruttra utasított csödbeli követelések tárgyában hozott jogerős ítélet hatályával bír.

¹⁴A magyar jogban a Cst. 606. §-a a csödnnyitást megelőző három évre hátralékos adókat, vámokat, fogyasztási illetékeket s közterheket az első osztályú követelések közé sorozza, amennyi-